21 juni 2024

Gemeente Soest

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Aanbiedingsbrief

Aan:
de raad van de gemeente Soest
T.a.v. de raadsgriffier, mevr. van Esterik
Postbus 2000
3760 CA SOEST

Amstelveen, 21 juni 2024
Kenmerk: JvS/IB/DR/AA24-1291

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Soest (hierna te noemen ‘Soest of gemeente’) gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 22 september 2023, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2023. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2023 van de gemeente Soest.

Wij zijn voornemens voor 2023 een goedkeurend oordeel af te geven met betrekking tot getrouwheid. Zoals uit de jaarstukken blijkt geeft het college in haar rechtmatigheidsverantwoording aan dat zij onrechtmatig gehandeld heeft. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door begrotingsoverschrijdingen. Alhoewel deze volgens de financiële verordening als “acceptabel” aangemerkt worden, tellen deze wel mee voor het oordeel dat het college verstrekt. Voor boekjaar 2023 zien wij dit bij veel decentrale overheden.

Onze belangrijkste aanbevelingen zijn opgenomen in het dashboard in paragraaf 1.1

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Een bijzonder element daarin was dit jaar de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording en een nieuw financieel systeem in de periode rondom de jaarafsluiting. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente Soest bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:
Jeroen van Schaik
June 20 2024 3:14 PM +02:00

J.F.A. van Schaik MSc RA
Partner en extern accountant gemeente Soest

Ter informatie
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA
VOLGENDE PAGINA
INHOUDSOPGAVE
DASHBOARD

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- Wij zijn voornemens bij de jaarrekening, inclusief rechtmatigheidsverantwoording, een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid te verstrekken.
- Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- De WNT is nageleefd.
- Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

- In de rechtmatigheidsverantwoording heeft het college een totaal aan afwijkingen gerapporteerd van € 5,5 miljoen. Volgens afspraken tussen de raad en college is hiervan € 5,2 miljoen aan te merken als acceptabele afwijking.
- De gemeenteraad heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves; € 1.509.000. De door de gemeente geconstateerde afwijkingen overschrijden daarmee de verantwoordingsgrens.
- De rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering is door de raad op € 100.000 gesteld.

RESULTAAT 2023

(x €1.000)	2023	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	-558	-7.447
Mutatie reserves	5.203	6.739
Resultaat	**4.645**	**-708**

Het gerealiseerde resultaat 2023 wijkt af van de begroting na wijziging. Wij merken op dat het positieve resultaat voornamelijk het gevolg is van meevallers in het programma bestuurlijke omgeving en fysieke leefomgeving

Een uitgebreide toelichting is opgenomen in de jaarrekening vanaf pagina 121.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN EN ONTWIKKELINGEN

- De omvang van het aantal SiSa -regelingen en de complexiteit is aanzienlijk toegenomen. Dit heeft voor zowel Soest als BDO veel meer inzet gevraagd.
- De controle van de SiSa-verantwoordingen heeft geleid tot diverse aanvullende vragen en afwijkingen die gecorrigeerd zijn.
- Frauderisicobeheersing is verankerd in de processen en controles. Het proces van de (verbijzonderde) interne controle wordt verder verbeterd in 2024.
- In de jaarrekening 2023 zijn wijzigingen voorgesteld en opgevolgd door de gemeente inzake de indeling en toelichting in de jaarstukken om aan de BBV-richtlijnen te voldoen.

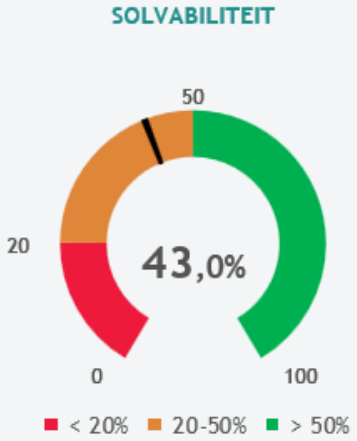
BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

Naar aanleiding van onze controle brengen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, graag de volgende punten voor komend jaar onder uw aandacht:

- Structureel begrotingsevenwicht in de meerjarenraming.
- Evaluatie rechtmatigheidsverantwoording en financiële verordening.
- Doorontwikkeling van de administratieve organisatie en interne controle met betrekking tot de SiSa-verantwoordingen.
- Uitwerking subsidieregister.
- Voorzieningen: actualisatie onderliggende plannen wegen en riool behoeft aandacht

UW FINANCIËLE POSITIE

Nagenoeg alle GTK indicatoren staan in minst risicovol. Solvabiliteit is als enige oranje (neutraal).

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Strekking van de controleverklaring 2023
2.2 Rechtmatigheidsverantwoording 2023
2.3 Belangrijkste rechtmatigheidsbevindingen uitgelicht
2.4 Proces jaarrekeningcontrole

2.1 Strekking van de controleverklaring

De jaarrekening 2023 is getrouw

Wij hebben bij de jaarrekening 2023, inclusief SiSa-bijlage, van de gemeente Soest een goedkeurende controleverklaring afgegeven. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met de raad gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeente zijn gecorrigeerd. Daarnaast hebben wij onderstaande verschillen geconstateerd welke niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein	n/a	n/a	§4.1
Ongecorrigeerde controleverschillen > tolerantie	n/a	n/a	
Totaal			
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	1.509	4.254	
Uitvoeringsmaterialiteit (80% van de materialiteit)	1.207		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	100		

Goedkeurende controleverklaring met betrekking tot de getrouwheid

Ons oordeel

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijkt een rechtmatigheidsfout met betrekking tot het voorwaardencriterium van €0,3 miljoen. Daarnaast blijkt een rechtmatigheidsfout met betrekking tot het begrotingscriterium van €5,2 miljoen. Aangezien het bedrag aan onrechtmatigheden dat niet als acceptabel kwalificeert onder de verantwoordingsgrens ligt, hebben we onze controleverklaring daarop niet aangepast. Zie hiervoor tevens onze toelichting in paragraaf 2.2 en 2.3.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken met betrekking tot de getrouwheid.

2.1 Strekking van de controleverklaring

Geen aanwijzingen voor materiële fraude of non-compliance

Fraude en non-compliance

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de organisatie. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties aan de hand van de door u procedures en VIC-werkzaamheden besproken. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris en het college. Daarom hebben wij op diverse momenten met u en uw organisatie over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Tijdens deze besprekingen hebben wij gesproken over de mogelijke fraude- en (non-)compliance risico's en mogelijke situaties van onregelmatigheden. Dit deden wij aan de hand van de door u opgestelde fraude risico inventarisatie en de door u ingevulde compliance vragenlijst. Onze observaties hierbij zijn als volgt:

- Uw frauderisicoanalyse is nog niet volledig geformaliseerd. U bent voornemens om in 2024 de (fraude) risico beheersing te actualiseren en verder in te bedden in uw VIC-proces.
- De organisatie beschikt over een gedragscode, klokkenluidersregeling en incidentenregistratie.
- U bent niet volledig voorbereid op een fraude-incident of bijvoorbeeld een cyber-aanval. Er is geen incident-responsplan.

Hierbij hebben wij specifiek aandacht besteed aan de veronderstelling dat er bij de opbrengstverantwoording frauderisico's bestaan. Wij hebben in onze controleverklaring melding gemaakt van de belangrijkste frauderisico's en hoe wij deze hebben geadresseerd. Tijdens de controle van boekjaar 2023 betroffen dat de volgende risico's in lijn met ons vooraf opgezet controleplan:

- Ongebruikelijke memoriaalboekingen in de laatste maand van een tussentijdse rapportageperiode resp. het boekjaar dan wel bij het opstellen van de tussentijdse rapportage resp. de jaarstukken.
- Het risico op onrechtmatige betalingen door het ontbreken van zichtbare interne beheersing op het muteren van crediteurenstamgegevens.

Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de frauderisico's en de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2023. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude(risico's) of vermoedens van materiële fraude(risico's).

Soest valt onder het repressief toezicht en heeft haar belangrijkste risico's uiteengezet

Continuïteit

Feitelijk is het zo dat bij elke gemeente in Nederland de staat garant staat. Met andere woorden: een gemeente kan formeel gezien niet failliet gaan, omdat het Rijk dan moet bijspringen en het Rijk zelf kan niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement. Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van raadsleden van belang en moet het college van burgemeester en wethouders inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder. Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants voor gemeenten in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

2.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Onvolledig aangepaste wet- en regelgeving

De rechtmatigheidsverantwoording binnen de jaarrekeningcontrole 2023

De wet- en regelgeving, die opname van een verantwoording over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties (Hierna: rechtmatigheidsverantwoording) in de jaarrekening 2023 van decentrale overheden voorschrijft is onvolledig aangepast. Hierdoor ontbreekt een sluitend wettelijk kader voor:

- Het opstellen van een jaarrekening 2023 met daarin een rechtmatigheidsverantwoording door alle decentrale overheden en de accountantscontrole van de rechtmatigheidsverantwoording als onderdeel van het getrouwheidsoordeel in de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 als geheel.

De wet- en regelgeving die relevant is voor de controle van en oordeelsvorming bij de jaarrekeningen van decentrale overheden betreft het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). De aanpassingen van het BVV en het Bado zijn door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties niet tijdig doorgevoerd.

Het inzichtsartikel 3 van het BBV biedt het kader voor de accountantscontrole

Door de imperfecties in het BBV en het Bado biedt het inzichtsartikel 3 van het BBV het kader voor de accountantscontrole en oordeelsvorming over de getrouwheid van de jaarrekening 2023 van decentrale overheden als geheel:

- Als aanvullende informatie in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening, valt deze aanvullende informatie binnen de reikwijdte van de accountantscontrole en het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening en kan deze aanvullende informatie afbreuk doen aan het getrouwe beeld van de jaarrekening als geheel.
- Als belangrijke informatie (bijvoorbeeld over de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties, zoals gevraagd in lokale verordeningen) ontbreekt, kan dit ook afbreuk doen aan het inzichtsvereiste zoals bedoeld in artikel 3 BBV.

In het geval er sprake is van materiële afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording of als belangrijke informatie over de rechtmatigheid ontbreekt in de jaarrekening, of als de accountant onvoldoende controle-informatie met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording kan verkrijgen, kan dat voor de accountant een reden zijn voor een aanpassing van het oordeel dan wel benadrukking van bepaalde aangelegenheden in de controleverklaring.

Doordat decentrale overheden de beoogde invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wel al ter hand hebben genomen, via lokale afspraken met het bestuur, kunnen zich verschillende scenario's voordoen in de jaarrekening 2023. De Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (Hierna: NBA) heeft aanwijzingen uitgebracht om accountants te ondersteunen in de uitvoering van de accountantscontrole van de jaarrekening 2023 en de oordeelvorming over de getrouwheid van de jaarrekening in de controleverklaring. Dit vormt de basis voor onze werkzaamheden en de basis voor onze controleverklaring bij de verantwoording van Soest over 2023.

2.2 Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheids-verantwoording van gemeente Soest geeft een getrouw beeld

In de jaarrekening 2023 is voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen van het college, gericht op de rechtmatigheid van de baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2023. Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of het oordeel van het college in de rechtmatigheidsverantwoording door het college toereikend is onderbouwd. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenteraad en het college. Deze afspraken zijn vastgelegd in het normenkader van de gemeente dat d.d. 21 december 2023 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het rechtmatigheidsoordeel van het college richt zich op een drietal criteria die wij hieronder nader hebben toegelicht. Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de organisatie toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om het oordeel hieromtrent dat in de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen te onderbouwen.

Voorwaardencriterium

Het college toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het college en de raad afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij de processen: subsidieverstrekkingen, participatiewet en aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat de gemeente niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van de raad. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. Het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden van gemeente Soest heeft de verantwoordingsgrens overschreden en het college heeft het totaal van de begrotingsonrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De begrotingsonrechtmatigheden zijn op basis van de afspraken tussen college en raad in de financiële verordening acceptabel en deze zijn door het college in de toelichting van de paragraaf rechtmatigheid nader uitgewerkt. Een begrotingsonrechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen van € 5,2 miljoen

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het college een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het college vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen de gemeente genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Tevens stelt het college vast of de getroffen maatregelen werken. Indien geconstateerd wordt dat beleid niet bestaat of niet wordt nageleefd dan wordt dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden betrokken in het proces tot het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. De gemeente Soest beschikt over formeel vastgesteld M&O beleid. Er zijn geen bevindingen voor de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het M&O criterium.

2.2 Rechtmatigheidsverantwoording

De raad van gemeente Soest heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 1.509.000

De rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering is op € 100.000 bepaald door de raad

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording

De raad van gemeente Soest heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 1% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 1.509.000. Blijkens de rechtmatigheidsverantwoording is het college van mening dat de verantwoordingsgrens wordt overschreden in de jaarrekening 2023. De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen met uitzondering van het geen gerapporteerd is in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierin worden fouten en onduidelijkheden niet bij elkaar opgeteld De door het college gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat:

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	ONRECHTMATIGHEDEN	ONDUIDELIJKHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Voorwaardencriterium	300	n/a	§2.3
Begrotingscriterium	5.200	5.200	§2.3
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	n/a	n/a	§2.2
Totaal	**7.445**	**611**	
Verantwoordingsgrens (1% voor afwijkingen)	1.509	1.509	
Door de gemeenteraad vastgestelde rapportagegrens		100	

De rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering is door de raad bepaald op € 100.000.

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.

2.3 Belangrijkste rechtmatigheidsbevindingen uitgelicht

Onderschrijding begrote lasten met € 7,5 miljoen

lagere realisatie van baten van € 2,2 miljoen

Begrotingsonrechtmatigheid is € 5,2 miljoen

Begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 159,6 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 152,1 miljoen aan werkelijke lasten in 2023. Dit is in totaal een onderschrijding van € 7,5 miljoen (4,7%). Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 158,9 miljoen begroot na wijziging, tegenover €156,7 miljoen aan werkelijke baten in 2023. In totaal gaat het om een lagere realisatie van baten van € 2,2 miljoen (1,4%). Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in reserves en onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2023 is er per saldo circa € 5,2 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat €4,6 miljoen positief bedraagt.

Begrotingsrechtmatigheid wordt bepaald op het niveau van deelprogramma's. Op pagina 121 van de jaarrekening zijn de begrotingsonrechtmatigheden uiteengezet. Het totaal aan onrechtmatigheden bedraagt €5,2 miljoen. Deze bestaan slechts voor €438.000 uit overschrijdingen van lasten. Het restant van de verschillen is als onrechtmatigheid aangemerkt omdat deze verschillen niet tijdig aan de raad zijn gecommuniceerd. U hanteert hiervoor als ijkmoment de 2e bestuur rapportage.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet binnen het boekjaar voorgelegd zijn aan de gemeenteraad is sprake van een onrechtmatigheid. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen op welke wijze wordt omgegaan met deze begrotingsonrechtmatigheden. In de rechtmatigheidsverantwoording zijn alle afwijkingen opgenomen ten opzichte van de begroting op het door de raad vastgestelde niveau per programma. Het is vanuit het oogpunt van transparantie de bedoeling dat de rechtmatigheidsverantwoording een overkoepelend (totaal) beeld geeft van alle geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden.

Controle begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189 lid 3 van de Gemeentewet. Behoudens het bepaalde in de artikelen 208 en 209 kunnen ten laste van de gemeente slechts lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties worden genomen tot de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht. Artikel 189 lid 3 niet van toepassing op overschrijdingen van baten. Andere begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld. Niet tijdig betreft een afspraak tussen raad en college. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2023 (november 2023) van de Commissie BBV. Het college heeft een analyse opgesteld van de begrotingsafwijkingen en de bevindingen hieruit verwerkt in de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben kennis genomen van de uitkomsten van deze analyse en de hieraan ten grondslag liggende documentatie. Op basis hiervan hebben wij vastgesteld dat het college bij het bepalen van de begrotingsonrechtmatigheden heeft gehandeld in lijn met de kaders die met de gemeenteraad zijn overeengekomen.

Conclusie begrotingsrechtmatigheid

Aangezien de onrechtmatigheden de verantwoordingsgrens van 1% overschrijden heeft het college op pagina 198 van het jaarverslag verklaard dat zij onrechtmatig heeft gehandeld op basis van artikel 9 van de financiële verordening van de gemeente Soest.

Het college heeft niet rechtmatigheid gehandeld

2.3 Belangrijkste rechtmatigheidsbevindingen uitgelicht

Europese aanbestedingen

Geen onrechtmatigheid in de subsidieverstrekkingen en de SiSa

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording heeft het college de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd. In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. In het proces wordt de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels niet volledig afgedwongen, hierdoor kan niet volledig worden gesteund op interne beheersmaatregelen. Over 2023 is daarom door de gemeente een spend-analyse uitgevoerd (toets op naleving EU-aanbestedingsregels achteraf op basis van de crediteurenadministratie). De omvang van de fouten uit hoofde van EU-aanbestedingen bedraagt € 300.000 en relatief beperkt in verhouding tot de verantwoordingsgrens van € 1.509.000 en de totale omvang van de beïnvloedbare bestedingen.

Subsidieverstrekkingen

Voor subsidieverstrekkingen is vastgesteld dat hierin zich geen onrechtmatigheden hebben voorgedaan.

SiSa

Voor de SiSa-bijlagen zijn de geconstateerde controleverschillen gecorrigeerd, daarmee bestaan geen onrechtmatigheden in de SiSa over 2023.

2.4 Proces jaarrekeningcontrole

Proces jaarrekeningcontrole

Proces jaarrekeningcontrole

2023 was een intensief jaar voor de gemeente en voor BDO. In 2023 is voor het eerst de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en is het aantal SiSa-regelingen wederom uitgebreid ten opzichte van het jaar daarvoor. Daarnaast zijn er vanuit de gemeente diverse nieuwe mensen betrokken bij het jaarrekeningtraject en ook BDO heeft een nieuwe collega aan het kernteam toegevoegd waardoor het af en toe wat zoeken en wennen was.

De gemeente Soest heeft een nieuw financieel systeem geïmplementeerd met ingang van boekjaar 2024 en gegevens van het sociaal domein zijn door de accountant van de gemeente Amersfoort later aangeleverd dan vorig jaar. De gemeente Amersfoort heeft vanaf boekjaar een nieuwe accountant.

In overleg met de gemeente zijn we in maart gestart met de controle van de gemeente ondanks dat nog niet het gehele dossier voor de controle gereed was. Na de oorspronkelijk geplande controle is de controle op een later moment afgewikkeld. Als gevolg van bestaande verplichtingen richting andere controle cliënten is de controle pas in juni afgewikkeld. De lange doorlooptijd in het huidig proces is minder efficiënt en vraagt over een langere periode aandacht dan gewenst voor uw medewerkers en ons controleteam.

Wij hebben met de gemeente afgesproken het proces te evalueren zodat we het proces voor de gemeente en BDO efficiënter kunnen inrichten.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Uw financiële positie vergeleken
3.2 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Uw financiële positie vergeleken

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden bezien

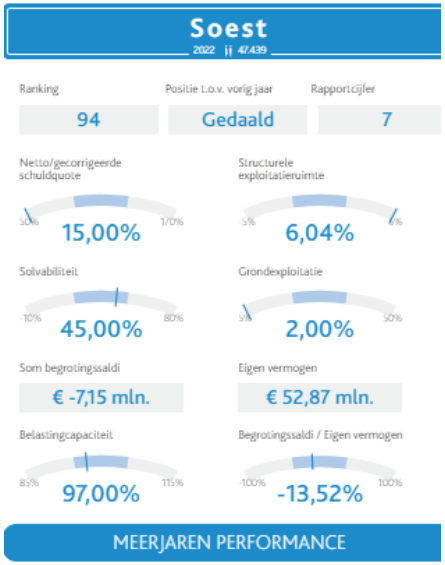
Inleiding

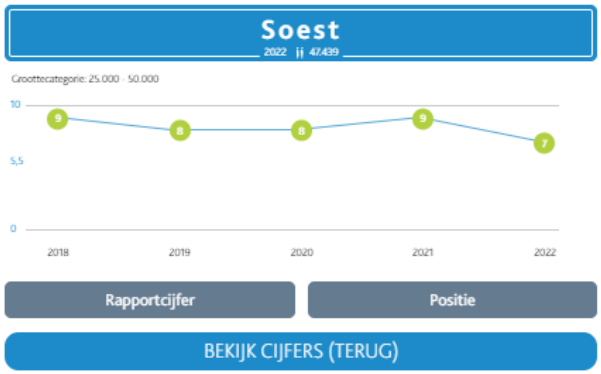
De gemeente Soest heeft, net als veel andere gemeenten, te kampen met structurele tekorten die hebben gezorgd voor een niet sluitende begroting in 2026 en 2027. Hierover hebben wij ook in ons jaarlijkse benchmarkonderzoek gerapporteerd en oorzaken en aanbevelingen opgenomen. De belangrijkste oorzaak van de tekorten is dat de inkomsten vanuit het Rijk teruglopen, terwijl de kosten toenemen als gevolg van inflatie, vergrijzing en de toename van taken. Ook voor gemeente Soest geldt dat het een uitdaging is om te gaan met de onzekerheden die er op dit moment zijn ten aanzien van de gemeentelijke financiën en om de verwachte tekorten te beperken en te beheersen. Hieronder schetsen wij de financiële positie op basis van de ratio's zoals opgenomen in de jaarrekening 2023.

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van de gemeente Soest. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Uw score in onze landelijke benchmarkrapportage

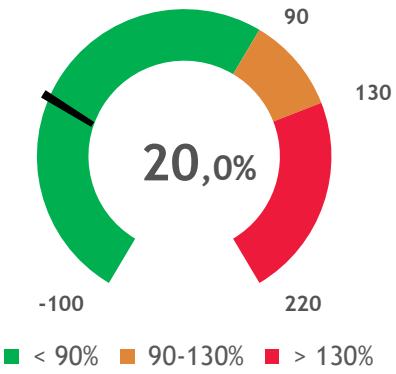

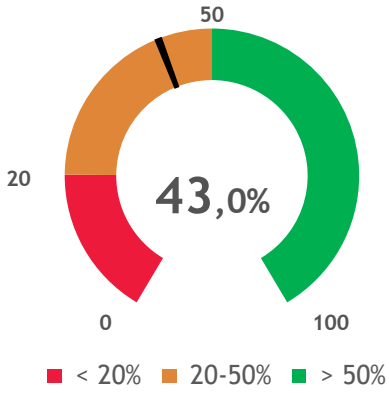
Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld. In dit GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als basis gebruikt voor het bepalen van uw score en dus financiële positie. Indien uw gemeente voor de komende jaren (2023 t/m 2027) per saldo een negatief resultaat begroot (en inteert op het eigen vermogen), beïnvloedt dit de score. Een uitwerking van deze systematiek beschrijven wij in onze benchmarkrapportage.

3.2 Ons beeld van uw financiële positie

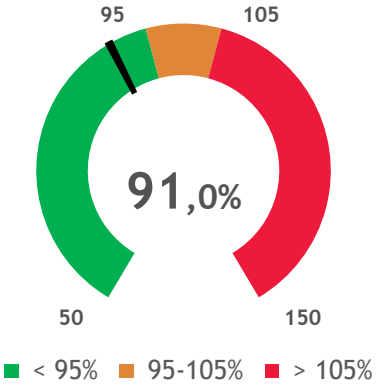
NETTO SCHULDQUOTE

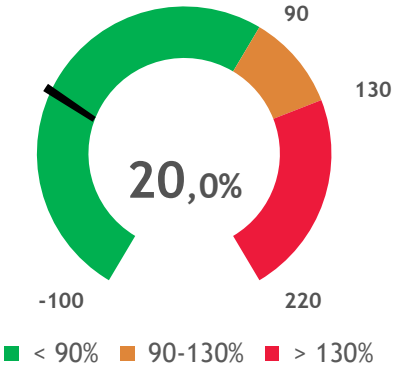
SOLVABILITEIT

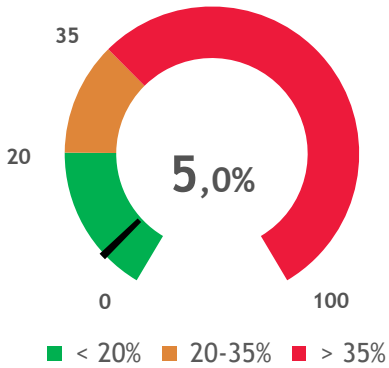
BELASTINGCAPACITEIT

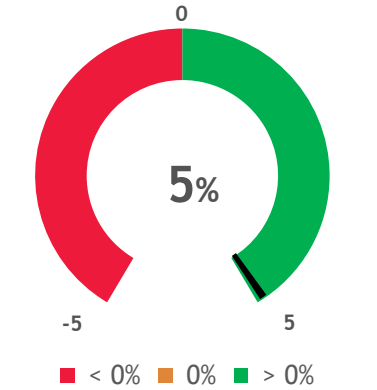
(GECORRIGEERDE) SCHULDQUOTE

GRONDEXPLOITATIE

STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE

3.2 Ons beeld van uw financiële positie

Hieronder vindt u een andere toelichting op de ratio's van gemeente Soest.

Uw weerstands-vermogen is ruim voldoende

Weerstandsvermogen is ruim voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 27,4 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2022 is een bedrag van € 20 miljoen meegeteld aan gemiddelde hoogte van de algemene reserve voor 2023 t/m 2026. De gemeente heeft hierin geen rekening gehouden met de circa € 37,8 miljoen aan bestemmingsreserves die ultimo 2023 aanwezig zijn. In het geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Soest heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 7,9 miljoen. Afgezet tegen de beschikbare belastingcapaciteit en de algemene reserve resulteert dit in een weerstandsvermogen van 3,5. Het weerstandsvermogen van de gemeente Soest is volgens het GTK 2020 uitstekend te noemen.

De gemeente kan aan haar langetermijn-verplichtingen voldoen

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2023 43%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Soest in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 20%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote laten een beperkte teruggang zien ten opzichte van voorgaand jaar. Op basis van de GTK (gemeentelijk toezichts kader) signaalwaarden geen reden tot zorg. Beide indicatoren zijn op basis van de rekening 2023 beter dan op basis van de begroting werd verwacht.

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is laag

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Soest is relatief laag doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten laag is. De ratio grondexploitatie van 5% valt in de categorie < 20% en dat betreft de categorie "minst risicovol" volgens het GTK 2020.

Structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit

De structurele exploitatieruimte voor de gemeente Soest is uitstekend met een percentage van 5%. De belastingcapaciteit ligt met 91% onder het landelijk gemiddelde. Deze is ook relatief sterk gedaald van 97% in 2022 naar 91%, dit was ook de verwachting op basis van de begroting.

In de paragraaf risico's en weerstandsvermogen is door de gemeente en duidelijk beeld gegeven van de financiële positie van de gemeente Soest waarbij tevens nadere duiding is opgenomen ten opzichte van de bandbreedte die voor de provincie aangehouden worden bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Programma ‘Sociaal’
4.2 Programma ‘Gebiedsontwikkeling’
4.3 BBV, WNT en SiSa
4.4 Significante schattingsposten
4.5 Overige bevindingen
4.6 Relevante wijzigingen in het BBV met ingang van begrotingsjaar 2025

4.1 Programma ‘Sociaal’

Controle prestatielevering

Geen resterende onzekerheden WMO

Resterende onzeker-heid Jeugdzorg circa € nihil

Zelfstandig, via BBS en Amersfoort voldoende grip op lasten Wmo en Jeugd

PGB

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2023 circa € 6,3 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats door BBS onder mandaat voor de gemeente Soest. De gemeente heeft via BBS zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Binnen BBS vindt door o.a. de VIC van de gemeente interne controle plaats op de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de gemeente Soest (via de gemeente Amersfoort) per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol en het controle- en verantwoordingsprotocol rechtmatigheid Sociaal Domein Regio Amersfoort. Vanuit de accountant van de gemeente Amersfoort hebben wij bevestigd gekregen dat 100% zekerheid is verkregen over de geleverde zorg. Wij hebben daartoe in een vroeg stadium van de controle instructies verstrekt aan de accountant van Amersfoort en de opvolging van deze instructies getoetst middels een review op het dossier van de accountant.

Jeugdzorg ZIN

De productieomvang van Jeugdzorg ZIN bij zorgaanbieders bedraagt in 2022 circa € 13,7 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Jeugdzorg ZIN vindt plaats door BBS onder mandaat vanuit de Gemeente Soest. De gemeente heeft derhalve via BBS inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. BBS heeft in overleg met de gemeente een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Jeugdzorg ZIN vraagt de Gemeente Soest per zorgaanbieder om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol het controle- en verantwoordingsprotocol Regio Amersfoort.

Uit onze controle blijkt dat er door de Gemeente Soest geen materiële verschillen zijn geconstateerd tussen de eigen administratie en de bevestigingen vanuit BBS noch gemeente Amersfoort. Daarmee bestaat geen materiële fout omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van deze lasten.

Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, BBS en gemeente Amersfoort, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2023 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € nihil.

Wij concluderen dat Gemeente Soest, met hulp van BBS en Gemeente Amersfoort, voldoende grip heeft op een groot deel van de lasten inzake Wmo en Jeugdzorg. Dit resulteert derhalve niet in een materiele onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering van de zorg. De totale onzekerheid omtrent de prestatielevering en hiermee getrouwheid van de lasten en Jeugdzorg bedraagt € nihil.

PGB

De uitvoering van het persoonsgebonden budget gebeurd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De totale omvang van PGB bestedingen binnen de Wmo en Jeugdzorg bedraagt in 2023 circa €455.000. Er is een controleverklaring met beperking afgegeven door de Accountantdienst SVB bij de jaarrekening. De meest waarschijnlijke fout op basis van de projectiebrieven vanuit de SVB bedraagt totaal € 10.841. Gezien de totale omvang van de PGB lasten, de interne beheersing op het proces van beschikking binnen de gemeente Soest en de meest waarschijnlijke fout van € 10.841 zien wij hierin geen materiele resterende onzekerheid.

4.2 Deelprogramma 2.1 Wonen

Redelijkheid belangrijkste schattingselementen vastgesteld

Een belangrijke onderdeel van het deelprogramma Wonen zijn de baten en lasten met betrekking tot de grondexploitaties.

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, stikstofproblematiek, bouwvrijstelling, fluctuatie verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De risico's voor de grondexploitaties zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2023 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

De totale voorziening voor grondexploitaties bedraagt ultimo 2024 circa € 7,8 miljoen waarvan €3,0 miljoen in mindering is gebracht op de in exploitatie genomen gronden en €4,8 miljoen apart is gepresenteerd onder de voorziening grondexploitatie.

Dalweg

Dalweg

De positie onderhanden werk grondexploitaties bestaat uit de boekwaarde voor bouwgrondexploitatie Dalweg ad € 2,8 miljoen ultimo 2023. De gemeente verwacht nog € 8,4 miljoen aan kosten te maken en € 6,4 miljoen aan opbrengsten te realiseren. Het verwachte totale projectresultaat betreft € 4,5 miljoen (negatief).

Ultimo 2023 is een voorziening grondexploitaties gevormd tegen netto contante waarde ad € 4,2 miljoen (2022: € 0,6 miljoen). Op grond van de berekening van de eindwaarden is een voorziening benodigd voor het project. Voor grondexploitatie Dalweg heeft in 2023 een tussentijds herziening plaatsgevonden. Het fors negatievere resultaat wordt veroorzaakt doordat de ontvangen grondbieding veel lager is dan waarmee initieel rekening was gehouden als gevolg van de gewijzigde marktomstandigheden (€ 8,2 miljoen lager). Door een aantal kostenbesparingen door te voeren wordt het tekort van deze grondexploitatie beperkt tot € 4,4 miljoen.

Masterplan Soesterberg

Masterplan Soesterberg

De positie onderhanden werk grondexploitaties bestaat ultimo 2023 voor € 0,2 miljoen uit de bouwgrondexploitatie Masterplan Soesterberg. In 2023 zijn diverse deelprojecten afgesloten met een waarde van 4,0 miljoen

De gemeente verwacht nog € 8,5 miljoen aan kosten te maken en € 4,9 miljoen aan opbrengsten te realiseren. Het verwachte totale projectresultaat betreft € 3,9 miljoen (negatief).

Ultimo 2023 is een voorziening grondexploitaties gevormd tegen netto contante waarde ad € 3,6 miljoen (2022: € 7,3 miljoen). Op grond van de berekening van de eindwaarden is een voorziening benodigd voor het project. De mutatie in de voorziening is met name het gevolg van het afsluiten een groot aantal deelprojecten en daarmee de afname in onzekerheden t.a.v. de verwachte te maken kosten en te verwachte opbrengsten in deze deelprojecten.

4.3 BBV, WNT en SiSa

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording voldoet aan de vereisten

Apart oordeel omtrent getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Soest de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd met uitzondering van een aantal aanpassingen doorgevoerd in de jaarrekening 2023. In de jaarrekening 2023 zijn een aantal onderdelen naar andere plekken verplaatst in de jaarrekening of het jaarverslag. Deze aanpassingen zijn door de gemeente doorgevoerd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2023 van de gemeente Soest niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2023 van de gemeente Soest voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Bevinding controle personeelskosten

Bij de controle van de WNT-verantwoording hebben wij in de verloning van overige functionarissen een bijzonderheid geconstateerd. Wij hebben vastgesteld dat niet alle verloningen overeenkwamen met de CAO en andere afspraken.
Naar aanleiding van onze bevindingen heeft de gemeente dit onderzocht en vastgesteld dat er geen sprake is geweest van opzet of bewuste onjuiste verloning. Wij hebben geen aanwijzingen gevonden die wijzen op opzettelijke fouten vanuit de gemeente.

Als gevolg van onze constatering heeft de gemeente verder onderzoek uitgevoerd en direct actie ondernomen om de fout te herstellen. De gemeente heeft ons geïnformeerd dat het proces rond de verloning vanaf maart 2024 volgens afspraken en CAO verloopt. De gemeente onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor herstel met terugwerkende kracht.
Wij adviseren de gemeente om de interne procedures te verbeteren en te borgen dat de verloning van medewerkers altijd in lijn is met de geldende regelgeving en afspraken.

Accountantscontrole specifieke uitkeringen gemeenten

Naast de controle van de verantwoording over de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage als onderdeel van de controle van de jaarrekening als geheel is in artikel 213 lid 3.b Gemeentewet geregeld dat de accountant op grond van de uitgevoerde controle in de controleverklaring een direct oordeel geeft over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet. De accountant neemt dit oordeel en overige rapporteringsverplichtingen die hier uit voortvloeien op in een aparte sectie in de controleverklaring 'Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten'. Onze controle en de controle van de VIC op de SiSa-bijlage heeft geleid tot een aantal bevindingen, die zijn gecorrigeerd door de gemeente. Deze uitkomsten bevestigen wat ons betreft het advies uit onze management letter om de structuur en deskundigheid omtrent de verschillende sisa-regelingen te borgen in de organisatie.

4.3 BBV, WNT en SiSa

Geen bevindingen SiSa-bijlage

M&O-beleid in het kader van Tozo

M&O-beleid in het kader van de Wet Inburgering 2021

Exponentiele toename aantal SiSa-regelingen

De verplichte paragraaf WOO ontbreekt in de jaarrekening

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2023 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2023. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens bijlage B.

In bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023 wordt ingegaan op de aandachtspunten voor de accountant bij de Tozo in de SiSa 2023. Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de bestedingen 2023 en opvolging IB signalen uit eerdere jaren volgen geen controleverschillen en/of onzekerheden. In opzet zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren. De gemeente Soest beschikt over een geformaliseerd M&O-beleid conform de rechtmatigheidsvoorschriften van VNG, Divosa en het Ministerie van SZW. De opvolgingvan de IB-signalen vindt conform het vastgestelde beleid plaats. Wij concluderen dat het M&O-beleid met betrekking tot Tozo in 2023 adequaat en toereikend is.

Daarnaast wordt in bijlage 1 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023 ingegaan op de Wet Inburgering 2021. Vanaf 1 januari 2022 is het nieuwe inburgeringsstelsel ingegaan waarin de Wet Inburgering 2021 wordt uitgevoerd door gemeenten en verantwoord in de SiSa-bijlage 2023. Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de bestedingen 2023 en opvolging IB signalen uit eerdere jaren volgen geen controleverschillen en/of onzekerheden. In opzet zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren. Er is een geformaliseerd M&O-beleid aanwezig conform de rechtmatigheidsvoorschriften van VNG, Divosa en het Ministerie van SZW. De opvolging van de IB-signalen vinden conform het vastgestelde beleid plaats. Wij concluderen dat het M&O-beleid met betrekking tot de Wet Inburgering in 2023 adequaat en toereikend is.

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen is daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Soest, andere gemeenten en decentrale overheden en de accountantskantoren. Voor uw gemeente is ook sprake van een sterke stijging van het aantal SiSa-regelingen wat in de uitvoering van de gemeente en in de controle voor de nodige uitdagingen heeft gezorgd.

Wet Open overheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt reeds voor de jaarstukken 2022. Wij hebben vastgesteld dat gemeente Soest deze paragraaf **nog niet** opgenomen heeft in de jaarstukken 2023.

4.4 Significante schattingsposten

Schattingen zijn in het algemeen neutraal

Voorzieningen

De gemeente Soest heeft ultimo 2023 voor €18.558.000 aan voorzieningen verantwoord in de jaarrekening. In de concept jaarrekening 2023 zijn deze als volgt opgenomen.

Voorziening	Saldo 2023	Saldo 2022
Voorzieningen riolering	€ 10.040.000	€ 9.863.000
Voorzieningen onderhoud graven	€ 738.000	€ 706.000
Voorziening pensioenverplichting	€ 1.119.000	€ 1.148.000
Voorziening personeel	n/a	€ 97.000
Voorziening verlofsparen	€ 81.000	€ 67.000
Voorziening wegen	€ 1.652.000	n/a
Voorziening bouwgrondexploitaties*	€ 4.928.000	n/a
Totaal	€ 18.558.000	€ 11.881.000

- *Zie voor de voorziening bouwgrondexploitaties: 4.2 Deelprogramma 2.1 Wonen.*

De voorziening rioolheffing heeft een omvang van circa 2x de jaarlijkse heffing en vraagt actie vanuit de organisatie

Voorziening Riool

Het saldo voor de voorziening riool is ruim 200% van de jaarlijkse heffing. Deze voorziening is een egalisatievoorziening egalisatie ex artikel 44, lid 2 BBV. Kortom: alle overschotten en tekorten op het product riool van de afgelopen jaren zijn hier als saldo opgenomen. De heffing over 2023 bedroeg €4.933.000. Op basis van wet- en regelgeving is het de gemeente toegestaan om maximaal een 100% dekkend tarief in rekening te brengen. De gemeente heeft op 10 november 2017 het Water- en rioleringsprogramma Baarn en Soest 2018-2022 opgesteld en middels raadsbesluit verlengd tot en met 2024. De gemeente is voornemens in 2024 een nieuw Programma water, riolering en klimaatadaptatie onder de Omgevingswet vast te stellen dat per 1 januari 2025 van kracht wordt.

Aandachtspunt ten aanzien van de vorming van de voorziening voor vervangings-investeringen

Wij hebben begrepen dat de gemeente voornemens is om een voorziening voor vervangingsinvesteringen in te stellen. Investeringen in riool kunnen vervolgens rechtstreeks van deze voorziening betaald worden. Voor de instelling van deze voorziening is de gemeente voornemens een gedeelte van de huidige voorziening in te zetten. Op basis van de notitie lokale heffingen zijn wij van mening dat dit niet is toegestaan. Het opgespaarde geld kan enkel gebruikt worden om de kapitaallasten van investeringen voor riool te bekostigen. Voor boekjaar 2024 is het van belang dat het plan en de administratieve verwerkingswijze getoetst zijn aan wet- en regelgeving voordat deze in de begroting en jaarrekening verwerkt worden.

4.4 Significante schattingsposten

Uit een herijking van de uitgaven voor wegen volgt dat de voorziening voor 2023 niet te hoog is, bijstelling voor 2024 is vereist.

Voorziening wegen

Door de Raad is besloten dat per 1 januari 2024 een voorziening groot onderhoud wegen wordt gevormd ter vervanging van de reserve onderhoud wegen. De gemeente heeft op 8 november 2022 het Wegenbeheerplan Soest 2022 - 2026 opgesteld. In april 2024 is door externe partij een kostenraming asset wegen 2024 – 2040 opgesteld.

In het huidige beheerplan heeft de voorziening ultimo 2023 een restsaldo van € 1.652.000. Conform de uitgaven en inkomsten, zoals geschetst in het beheerplan, loopt het saldo in de voorziening in 2026 op naar € 3.263.000. Om vast te stellen of de voorziening niet te hoog is heeft BDO gevraagd om een herijking van de kostenraming voor de komende jaren. Uit de kostenraming, opgesteld door een externe partij, blijkt dat de gemiddelde lasten per vanaf 2024 circa € 2,1 miljoen per jaar zijn. Dit is nadrukkelijk hoger dan de in de begroting opgenomen jaarlijkse dotatie van € 1,2 miljoen. De hoogte van de voorziening ultimo 2023 is daarvoor voor de controle voldoende onderbouwd.

Op basis van het BBV is herijking van een beheerplan iedere vijf jaar vereist of eerder indien de realisatie fors afwijkt ten opzichte van de initiële inschatting. Aan de hand van bovenstaande herijking kan worden gesteld dat de huidige voorziening ultimo 2023 niet te hoog is, echter is actualisatie van het wegenbeheerplan en daaruit volgende financiële consequenties wat ons betreft noodzakelijk voor 2024.

Voorziening pensioenverplichting

Voorziening pensioenverplichting

Tijdens onze controle is geconstateerd dat in de berekening van de voorziening voor pensioenverplichting een leeftijdsterugstelling van 3-5 jaar is gehanteerd. Deze leeftijdsterugstelling is onterecht toegepast aangezien de meest recente sterftetafel is gebruikt. Hierdoor is per balansdatum de pensioenvoorziening te hoog gewaardeerd. De impact op de waardering van de pensioenvoorziening is niet van materiële omvang, omdat de laatste 5 jaren contant zijn gemaakt tegen een rente van 3,16% voor minimaal 20 jaar.
Voor volgend jaar is het van belang dat in de berekening wordt aangepast.

4.5 Overige bevindingen

Richt één verhuurproces en administratie in.

Opbrengsten verhuur

Wij hebben de verhuuropbrengsten voor 2023 gecontroleerd. U gebruikt per taakveld verschillende verhuuradministraties. Hierdoor bestaat het risico dat de gemeente opbrengsten niet juist of volledig factureert. Middels een cijferanalyse en gegevensgerichte controles achteraf hebben wij vastgesteld dat de opbrengsten wel getrouw zijn verwerkt in de jaarrekening.

Wij adviseren de gemeente Soest desondanks om de volledige verhuur middels eenzelfde proces uit te voeren en in dezelfde (sub)administratie onder te brengen.

Nog geen openbaar subsidieregister opgesteld

Subsidieregister

Bij aanvang van de controle heeft de audit commissie verzocht aan de gemeente om een subsidieregister op te stellen met een koppeling naar het programma waar de subsidie betrekking op heeft. Aan ons als accountants is vervolgens gevraagd het subsidieregister te controleren en aan te sluiten met de verantwoording van de verschillende subsidies in de jaarrekening.

Wij hebben geen integraal subsidieregister van de gemeente ontvangen wat als zodanig openbaar beschikbaar is wat alle relevante gegevens bevat. Wel hebben wij als onderdeel van onze controle vastgesteld dat de in de jaarrekening verantwoorde subsidies aansluiten met de onderliggende beschikkingen en verantwoordingen.

Wij hebben van de gemeente begrepen dat een subsidieregister wat openbaar gepubliceerd kan worden nog onderhanden is.

4.6 Relevante wijzigingen in het BBV met ingang van begrotingsjaar

Relevante wijzigingen in het BBV met ingang van begrotingsjaar 2025 (toepassing in 2024 toegestaan)

In december 2023 heeft de commissie BBV een aantal notities geactualiseerd. Het betreft de notities Rente, Overhead en Grondexploitatie. Hieronder hebben wij per onderwerp de belangrijkste wijzigingen opgenomen en gekoppeld aan de impact voor uw gemeente. Alle notities zijn van toepassing met ingang van begrotingsjaar 2025, en mogen worden toegepast voor begrotingsjaar 2024.

Notitie rente

De belangrijkste wijziging uit de notitie rente betreft een aanpassing in de toerekening van de rentelasten aan de grondexploitaties. Tot en met 2023 is het alleen toegestaan om de werkelijke rente over het vreemd vermogen (naar rato) toe te rekenen aan de grondexploitaties. Dit geldt tevens voor de toekomstige rentelasten. Met ingang van boekjaar 2025 (en eventueel 2024) wordt voor grondexploitaties geen onderscheid meer gemaakt in het BBV, waardoor de rentetoerekening plaatsvindt op basis van de reguliere omslagrente.

Een tweede belangrijke wijziging is de herintroductie van de mogelijkheid om rentetoerekening aan het eigen vermogen en de voorzieningen toe te passen. Deze mogelijkheid is in 2016 door de commissie BBV beëindigd, maar in de notitie 2023 als keuzemogelijkheid opgenomen. Wij adviseren in 2024 een weloverwogen keuze te maken in het toepassen van de toerekening van rente aan het eigen vermogen en de voorzieningen.

Notitie Overhead

De commissie BBV heeft in de notitie Overhead 2023 de regelgeving met betrekking tot de toerekening van Overhead geactualiseerd, verduidelijkt en samengevoegd in één notitie. De belangrijkste uitspraken en aanbevelingen zijn als volgt:

- Stellige uitspraak: Voor de berekening van de tarieven voor de lokale heffingen moet de methodiek voor toerekening van overhead worden gebruikt zoals deze is opgenomen in de financiële verordening. Deze methodiek mag niet afwijken van de overige methodieken voor het toerekenen van overhead.
- Aanbevelingen: De commissie adviseert om overhead niet bij de begroting vorm te geven maar door middel van de financiële verordening of door een note overhead aan de raad voor te leggen en deze periodiek te herzien. In deze nota neemt de gemeente keuzes op ten aanzien van: kaderstelling, methodiek en onderscheiding primaire processen en overhead.

Notitie Grondexploitatie

De belangrijkste wijzigingen in de notitie grondexploitatie zien toe op de wijzigingen ten aanzien van de omgevingswet, die onder andere hebben geleid tot een aanpassing van de lijst met verhaalbare kostensoorten. Deze wijzigingen gaan, in verband met de invoering van de Omgevingswet in per 1 januari 2024. Deze wijzigingen hebben met name invloed op verslaggevingsaspecten bij faciliterend grondbeleid. De overige wijzigingen zien met name toe op de voorwaarden voor warme gronden, de voorbereidingskosten en gemengde projecten. Daarnaast is de rentetoerekening, zoals hierboven bij 5.1 is toegelicht gewijzigd.

Bijlagen

A. Onze controle
B. Bevindingen SiSa-bijlage

A. Onze controle

A. Onze controle

Doel en object van de controle
Opdracht
Strekking van de controleverklaring
Materialiteit
Onafhankelijkheid

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Soest, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdracht-bevestiging van 22 september 2023. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2023 van de gemeente Soest aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zijn wij voornemens hierbij een goedkeurende controleverklaring af te geven. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is dan ook afgerond.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €1.509.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de €100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Soest zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Controleaanpak

Controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 22 september 2023 opgenomen. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een mix van een systeemgerichte en risicogerichte benadering aangevuld met gegevensgerichte werkzaamheden, waarbij gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Wij hebben voor de volgende risico's – die zich met een hoge waarschijnlijkheid kunnen voordoen én mogelijk materiële impact hebben – in onze controle meer aandacht gehad:

- In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen significant risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Wij zijn van mening dat binnen de gemeente de mogelijkheden, om buiten de getroffen interne beheersmaatregelen invloed uit te uitoefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten, beperkt zijn. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.
- Het risico op onjuiste inschatting van nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten op grondexploitaties.
- Het risico op onrechtmatige betalingen door het ontbreken van zichtbare interne beheersing op het muteren van crediteurenstamgegevens.

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

De waarderingen in de jaarrekening van de gemeente Soest zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de gemeente Soest als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar. In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over onze controleaanpak ten aanzien van het vermogen van de gemeente Soest om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Voor een nadere uiteenzetting van onze controleaanpak ten aanzien van de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie verwijzen wij naar onze controleverklaring 2023. Voor niet wettelijke controles is in overleg de nieuwe uitgebreide controleverklaring vrijwillig toegepast.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2023 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2023 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2023 (rechtmatigheidsverantwoording, balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2023 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2023. In 2023 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2023. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

B. Bevindingen SiSa-bijlage

B. Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Soest heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)	GOEDKEUREND

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
C55	Aanpak Energiearmoede			
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			
C85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen			
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
C94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma			
C97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023			
C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie van ontheemde peuters			

Wij verwijzen naar de toelichting op de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2023 van de gemeente Soest. De gemeente Soest heeft voor indicator 03 van regeling A16 ‘Bekostigingsregeling opvang Ontheemden Oekraïne’ beroep gedaan op de uitzonderingsbepaling, zoals vermeld in de Definitieve Invulwijzer SiSa 2023 – versie 11 januari 2024. Derhalve is voor deze indicator geen bedrag ingevuld in de SiSa-bijlage.

B. Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)			
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022			
E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkering intelligente verkeersregelinstallaties			
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)			
E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur			
F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023			
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2023			
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023			
G2A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2023			
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2023			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2023			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2023			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2023			
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2023			
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2023			
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2023			
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2023			
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2023			
G3A	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2023			

B. Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023			
G10A	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023			
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2023			
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_gemeentedeel 2023			
G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2023			
G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_gemeentedeel 2023			
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2023			
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2023			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H8	Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)			
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
H32	Regeling specifieke uitkering meerkosten Energie Openbare Zwembaden			

TOZO

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2023			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2023			
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2023			
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2023			
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2023			
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2023			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2023			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2023			
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2023			
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2023			
G4A	Tozo 2_gemeentedeel 2023			
G4A	Tozo 3_gemeentedeel 2023			
G4A	Tozo 4_gemeentedeel 2023			
G4A	Tozo 5_gemeentedeel 2023			
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2023			
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2023			

bdo.nl